

AS "Radio SWH" rīta šovs "Tik Tik Tik"
dienas programma "Fredosaurus rex: Dienasgrāmata"
sabiedriskā pasūtījuma ietvaros vērtēšana
recenzents Harijs Petrockis

1. Rīta šovs "Tik Tik Tik"

2020.gada 15. maijā piektdiena;

2020.gada 9.jūnijā otrdiena;

2020.gada 18.jūnijā ceturtdiena;

2020.gada 13.jūlijs pirmdiena;

2020.gada 22.jūlijs trešdiena.

1.1. Universālie kritēriji

Raidījumi rīta šovs "Tik Tik Tik" atbilst Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 71. panta pirmās daļas punktiem: sekmēt demokrātijas un ētikas principu nostiprināšanos, atspoguļot sabiedrības viedokļu daudzveidību; nodrošināt objektīvu, neatkarīgu un tematiski līdzsvarotu ziņu, analīzes un komentāru veidošanu par notikumiem Latvijā, Eiropas Savienībā un pasaulē; - izglītēt iedzīvotājus un veicināt viņos pilsonisku izpratni par politikas, ekonomikas, kultūras, tiesību, vides, drošības un sociālajiem jautājumiem, nodrošinot to sistemātisku aptvērumu; - veicināt sabiedrības integrāciju un saliedētību uz latviešu valodas pamata; - attīstīt mūsdienīgus un daudzveidīgus žanrus un formātus; - veicināt dažādu sabiedrības grupu pārstāvju līdzdalību programmu un raidījumu saturu veidošanā; - nodrošināt atbildīgu un ilgtspējīgu žurnālistiku, kas garantē informācijas izpēti un analīzes kvalitāti un veicina profesionālo cilvēkresursu attīstību.

Raidījumi izskan ēterā darba dienās no plkst. 07:00 līdz 11:00, ikkatru stundu noslēdzot ar laika ziņām un iesākot ar ziņām. Katrā pirmās stundas pusstundā tiek atskaņotas ziņas īsumā, otrās un trešās stundas vidū sporta ziņas noklausītajos raidījumos lasīja Anatolijs Kreipāns. Rīta šova noslēdzošās stundas pusstundā izskan Rīgas aktualitātes, sadarbībā ar Rīgas pašvaldību. Raidījumu veido 3 - 5 minūšu garas tiešā ētera epizodes, kas izskan vidēji 3 - 5 reizes stundā ārpus reklāmas blokiem un ietver sevī improvizācijas, radošuma, izglītojošas, informējošas un izklaidējošas sarunu ainas. Starp šīm epizodēm tiek atskaņotas dziesmas, jāatzīmē, ka 15. maija raidījumā, svinot SWH jubileju, skanēja tikai latviešu izpildītāju mūzika.

Sarunu ainu ietvaros izskan konkursu izspēles ar oriģinālu saturu, ko izstrādā un veido rīta šova vadītāji. Konkursu balvas nodrošina piesaistītie reklāmdevēji.

Reklāmas blokos izskan tieši radio SWH klausītājam sagatavota asprātīga produktu reklāma, kas atšķiras no reklāmas tekstiem citos medijos, pašreklāmā veiksmīgi izmantota vadītāju vārda un uzvārda saspēle - KasparDeju, rītam uzmundrinoši saukļi: radio SWH - pozitīvo emociju kāpinātājs, rīta katapultas - dziesma, kas pamodina, TikTikTikšanās vieta un citi. Tiek informēts par gaidāmo raidījumu, kas tapis ar NEPLP atbalstu, par viltus ziņu atpazīšanu, ne reti raidījuma vadītāji paši tiešraidē reklamē kādu produktu, darot to asprātīgā sarunas manierē, tā reizēm maldinot skatītāju vai tā ir komercireklāma vai sarunas daļa.

Rīta šova autori piedāvātajā koncepcijā kā mērķauditoriju min klausītājus vecumā no 24 līdz 34 gadiem, bet noklausoties minētos piecus raidījumus, izskan ka tā ir lielāka, jo dažādajos konkursos dalībnieku vecums abos virzienos ir krietni plašāks, demokrātiskais piedāvājums sazināties ar raidījuma vadītājiem, rakstot īsziņas tiešraidē, parāda auditorijas pozitīvo attieksmi. Līdzīgi kā citas radio SWH programmas, rīta šovs "TikTikTik" atrodams daudzās satura izplatīšanas formās.

Saturs atbilst žurnālistikas ētikas un profesionālajiem standartiem, tēmu un viesu izvēlē ievērota politiskā neitralitāte.

1.2. Speciālie kritēriji

Rīta šovs atbilst formātam, ko ērti fonā uztvert laikā no 7:00 līdz 11:00, kad katrs klausītājs var mosties atšķirīgā laikā, darīt sev ierastās rīta lietas. Raidījums nepretendē piesaistīt auditoriju visu četru stundu garumā, neprasa atrasties pie datora, viegli vizualizēt, kā veicot rīta rituālus, tiek uzrakstīta īsziņa vai atbilde konkursam.

Noklausītajos piecos raidījumos ik stundas ziņas lasīja Ieva Brante (9.06.,13.07.,22.07), Inese Vaikule (15.05) un Ainārs Rutkēvičs (18.06). Katrā ziņu izlaidumā tika nolasītas vidēji 5 - 7 ziņas, pārsvarā viena raidījuma ietvaros aktualitāšu saturs atkārtojās, to samainot vietām, apīsinot vai papildinot ar 1-2 sižetiem, izņemot 18.06 Aināra Rutkēviča ziņas, kuras ikreiz bija atšķirīgas, sagatavotas ar jauniem sižetiem. Ziņās tika atspoguļota informācija par Covid -19, valdības, Saeimas un pašvaldību aktualitātēm, gatavošanās Rīgas domes vēlēšanām un citas. Salīdzinoši maz tika minētas ārzemju ziņas. Pārsteidzošas ir Anatolija Kreipāna zināšanas un spējas, informēt sporta ziņu izlaidumos gan par sporta ziņu aktualitātēm, gan par vēsturi. Pēdējā raidījuma stundā izskanējušo Rīgas aktualitāšu saturu, visticamāk nosaka Rīgas pašvaldība. Visi minētie ziņu diktori profesionāli strādā tiešraidē, labā latviešu valodā, izkoptā dikcijā.

Raidījuma vadību realizē ētera personības un improvizācijas aktieri Kaspars Breidaks, Sanda Dejus, 22.jūlija raidījumā Valdis Sils. Rīta šova scenāriju veido trīs reizēm savstarpēji saplūstoši bloki - improvizējošas sarunu ainas, intervijas un konkursu izspēle. 15. maija raidījumā virstēma bija nesenā radio SWH jubileja, tai tika pakārtota arī dziesmu izvēle un uzaicinātie sarunu viesi. Smalkā improvizācijas māksla ir atkarīga no visdažādākajiem faktoriem - improvizētāja personības, zināšanām, tēmas aktualitātes un saistības ar personiski piedzīvoto, klausītāju iesaistes un improvizētāja tā brīža noskaņu, visi šie faktori arī ietekmē rīta šova dialogu kvalitāti. Veiksmīgas sarunu ainas risinājās 15.05 raidījumā, kad no tēmas par jubileju tika pāriets pie dzirkstoša dzēriena, tā atvēršanas, klausītāju atsūtītā par piedzīvotiem stāstiem, kā netaikā un nevietā izsprāgst korķi. Spilgta saruna izvērtās Kasparam Breidakam un Valdim Silam 22.07 par zoodārza apmeklējumu, ko pamana bērni, uzrakstu pie būra un dzīvnieku Nebaro, nepamanīto tīģeri un cilvēku uzmanību. 18.jūnija viesis no Rīgas Mežiem pieminēja, cik veikli raidījuma vadītāji pārmet tiltiņu no vienas tēmas pie citas, iepriekš minētās sarunu ainas to apliecina, diemžēl nevar teikt, ka pilnīgi visi dialogi rit tik saistoši, tā 18.06 dialogs par Līgo un kušķi izvērtās samocīts, saruna 13.07 par kaijām, pāviem, mātītēm un tēviņiem šķita iestrēgusi un neveikli stiepta. Noklausītajos raidījumos priecēja autoru kompetence citējot Bulgakovu, Balzaku un Vonnegūtu. To, cik saistošas, izzinošas un izglītojošas būs attālināti organizētās intervijas ar raidījuma viesiem, nosaka uzaicinātā persona. 15.05 saruna ar Donu vairāk šķita interesanta pašiem un nespēja pārkāpt studijas robežas, bet, savukārt, jau pēc brīža veiktā saziņa ar grupu "Bermudu divstūris" bija asprātīga un saistoša. Katrā rīta šovā tiek izspēlēti konkursi ar balvām, kuros klausītāja pienākums ir spēt sazvanīt vai atsūtīt atbildi, iespējams, ka tieši šie konkursi piesaista daļu auditorijas. Saziņa ar klausītāju rada pozitīvi atgriezenisku saiti.

Nešauboties par vadītāju augsto improvizācijas spēju un profesionalitāti, tā tomēr vienmēr neglābj no priekšstata par paviršību sarunu tēmu izvēlē.

Kaut arī rīta šovs "TikTikTik" ir improvizācijas raidījums, tā uzbūve ir skaidri strukturēta, kas veido kopējo režijas konceptu. Sižetu dažādie žanri, kuri četru stundu laikā mainās apmēram ik pēc piecām minūtēm, nodrošina raidījuma dinamisko uzbūvi, kuru reizēm bremsē garākas un nesaistošākas intervijas. Profesionāla skaņu partitūra, atbilstoša, neuzbāzīga fona mūzika.

2.Dienas programma "Fredosaurus Rex: Dienasgrāmata"

2020.gada 18.maijā,

2020.gada 2.jūnijā,

2020.gada 19.jūnijā,

2020.gada 8.jūlijā,

2020.gada 28.jūlijā.

2.1. Universālie kritēriji

Raidījumi atbilst Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 71. panta pirmās daļas punktiem: sekmēt demokrātijas un ētikas principu nostiprināšanos,atspoguļojot sabiedrības viedokļu daudzveidību; - nodrošināt objektīvu, neatkarīgu un tematiski līdzsvarotu ziņu, analīzes un komentāru veidošanu par notikumiem Latvijā, Eiropas Savienībā un pasaulē; - izglītēt iedzīvotājus un veicināt viņos pilsonisku izpratni par politikas, ekonomikas, kultūras, tiesību, vides, drošības un sociālajiem jautājumiem, nodrošinot to sistēmisku aptvērumu; - veicināt sabiedrības integrāciju un saliedētību uz latviešu valodas pamata; - nodrošināt latviešu kultūras attīstību, it sevišķi veicinot oriģinālr Raidījumu veidošanu latviešu valodā; - veidot vidi brīvām un viedokļu ziņā daudzveidīgām diskusijām par sabiedrībai būtiskiem jautājumiem; - attīstīt mūsdienīgus un daudzveidīgus žanrus un formātus; - veicināt dažādu sabiedrības grupu un pārstāvju līdzdalību programmu raidījumu saturu veidošanā; -nodrošināt atbildīgu un ilgtspējīgu žurnālistiku, kas garantē informācijas izpēti un analīzes kvalitāti un veicina profesionālo cilvēkresursu attīstību.

Satura koncepcijā kā raidījuma mērķi autori min: nodrošināt kvalitatīvu un objektīvu sabiedrības informēšanu, izglītošanu un izklaidi latviešu valodā. Programma izskan darba dienās no plkst.12:00 līdz 15.00, raidījumu veido 2-3 minūšu garas tiešā ētera epizodes, kas vidēji 3-5 reizes stundā izskan ārpus reklāmas blokiem un ietver sevī improvizācijas, radošuma, izglītojošas, informatīvas un izklaidējošas monologa ainas. 28. jūlija raidījumā izskanēja saruna ar viesi. Gandrīz pusi no raidījuma laika aizņem vadītāja izvēlētais mūzikas repertuārs. Raidījuma katra stunda sākas ar ziņām, katra raidījuma pirmajā pusstundā tiek lasītas novada (Limbaži, Jelgava, Talsi, Sigulda, Jelgava) informācija, otrajā pusstundā biznesa aktualitātes, sadarbībā ar Rīgas Brīvostu, noklausītajos raidījumos ziņas lasīja Inese Vaikule, Ieva Brante un Ainārs Rutkēvičs. Raidījuma saturu realizē ētera personība, sabiedrībā pazīstamais Andris Freidenfelds.

Starp sižetiem un dziesmām izskan atraktīva, daudzveidīga, atpazīstamu mūziķu ierakstīta raidījuma pašreklāma. Tiek reklamēts raidījums "Tikko atgriezušies" minot, ka tas tapis sadarbībā ar NEPLP. Nešaubīgi, ka programmas auditorija ir labas mūzikas un Andra Freidenfelda mākslas cienītāji, kuri šajā laikā bauda pusdienas. Līdzīgi kā citas SWH programmas, dienas programma "Fredosaurus Rex" pieejama dažādās satura izplatīšanas platformās.

Saturs atbilst žurnālistikas ētikai un profesionālajiem standartiem, tēmu un viesu izvēlē ievērota politiskā neitralitāte.

2.2. Speciālie kritēriji

Līdzīgi kā iepriekš recenzētajā rīta programmā "TikTikTik", ziņu laidienā izskan apmēram 6 sižeti, katrā stundā nedaudz mainoties un atkārtojoties. Raidījuma režiju un scenāriju veido raidījuma vadītājs. Konceptijā minētā izglītošana un izklaide tiek realizēta Andra Freidenfelda piedāvātajos profesionālajos un sagatavotajos komentāros par izvēlētās mūzikas autoriem un izpildītājiem. Saistošās rubrikas- pasaules top klasika, fosīliju laiks, 21.gadsimta pusdienas, ļauj domāt, kāpēc raidījuma nosaukumā minēts zaurs. Programmā tiek izspēlēti īsi konkursi, vadītājs spēj uzrunāt un ieinteresēt auditoriju. Satura oriģinalitāti un izklaidi nodrošina Andra Freidenfelda asprātības un jaunu vārdu radīšana, nosaucot jāņtārpiņu par spīdvaboli un veltot dziesmas vientulēniem, kā arī aicinājums sadūdot vasaru un karsēt ēteru, jo gaiss nekarst. Vadītājam ir neapšaubāms profesionālisms un prasmes strādāt tiešraidē, vadīt intervijas gan īsos formātos konkursos, gan 28.07. attālinātajā sarunā ar Emīlu Dreiblatu. Dialogs izvērtās sirsnīgs, asprātīgs, aptverot gan viesu jau veiktos radošos darbus gan nākotnes ieceres.

Neesmu radio SWH klausītājs, tādēļ recenzijās minētie raidījumi ir mana pirmā saskarsme ar Fredosaurus Rex, pirmais noklausītais 18. maija raidījums radīja priekšstatu, ka vadītājs ir nīgrā omā, bez Freidenfeldam ierastās asprātības un atraktivitātes, bet turpmākās programmas apliecināja raidījuma autora spēju iedvesmot, saistoši izglītot un Andra Freidenfelda vārdiem runājot : dzīvot draiski!

3. Rekomendācijas

Abu projektu relizācija sabiedriskā pasūtījuma ietvaros nākotnē ir ieteicama. Būtiski uzlabojumi nav nepieciešami, iespējams, raidījumos būtu jāsatrūkst konkrētākas sarunu tēmas, ziņu klāstu papildinot ar kultūras ziņām. Projektos iesaistītās radošās personas ir

kompetentas un profesionālas, lai realizētu līdzvērtīgus projektus sabiedriskā pasūtījuma ietvaros.